

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1181(2)

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. balandžio 22 d. sprendimo Nr. SV-S-466 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.7 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1181(2) (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-1181(2)) tikslui apsaugoti jautriausią biologinę įvairovę nuo neigiamo ūkinės veiklos poveikio, mažinti žalą ekosistemoms, kuri atsiranda vykdant plynuosius kirtimus, mažinti tokių kirtimų daromą vizualinę žalą Lietuvos Respublikos valstybiniuose parkuose apribojant atvejinius ir plynuosius miškų kirtimus, bet nepritarti pasirinktoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projektu Nr. XIVP-1181(2) siūloma Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 13 straipsnį papildyti 3 dalimi, kuri uždraustų vykdyti atvejinius ir plynuosius miško kirtimus valstybinių parkų miškuose.

Ūkininkavimo miškuose režimas reglamentuotas Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, įskaitant miško kirtimus, apribojimai saugomose teritorijose nustatomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu. Pažymėtina, kad siūlomo priimti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1181(2) nuostatos nederą su Miškų įstatymu ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, kurie nedraudžia visų kirtimų, kurie vykdomi plynuoju ar atvejinio būdu. Pavyzdžiui, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 21 punkte išvardijami konkretūs atvejai, draudžiantys gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose (ir valstybinių parkų draustiniuose) vykdyti plynuosius ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus; pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 74 straipsnio 5 punktą botaniniuose draustiniuose draudžiama vykdyti plynuosius kirtimus pelkėse, išskyrus atvejus, kai vykdomi ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo darbai ir saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatyti gamtotvarkos darbai. Miškų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti atitinkami draudimai kirsti mišką plynaisiais ir atvejinais miško kirtimais valstybinių parkų miškuose, atsižvelgiant į miškų grupę. Todėl siūlomas sprendimas neatitiktų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte numatyto sistemiškumo principo, pagal kurį teisės normos turi derėti tarpusavyje.

Siūlomas absoliutus draudimas kai kuriais atvejais neleistų užtikrinti atviro kraštovaizdžio saugomų rūšių buveinių, taip pat atvirų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos ir tvarkymo miškuose, kadangi nebeliktų galimybės saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytais atvejais taikyti specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimus, kurie,

pavyzdžiui, dėl pelkių ar kitų atvirų buveinių atkūrimo pagal vykdymo būdą gali būti numatyti kaip plynieji. Absoliutus draudimas taip pat sumažintų galimybes atkurti medynus šviesą mėgstančiomis medžių rūšimis, plynuoju kirtimu likviduoti masinius ligų ir kenkėjų židinius, taikyti stichinių nelaimių padarinių šalinimo miškuose priemones.

2. Pažymėtina, kad vykdant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, nuostatas („6.4.3. Siekiant apsaugoti natūralias buveines, saugomas rūšis ir jų buveines, vandens telkinius ir jų pakrantes nuo sunaikinimo vykdant ūkinę veiklą, įstatymais įtvirtinti tokių veiklų draudimus bei kompensacijas žemės savininkams, taip pat numatyti laisvesnį kai kurių gamtinių teritorijų lankymą ir privačiomis saugojimo iniciatyvomis paremtų saugomų teritorijų nustatymą (pakeisti Saugomų teritorijų įstatymą ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą)“ ir „6.4.9. Parengti ir priimti Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, numatantį gamtinių vertybių apsaugai palankią miškininkystę <...>“), atsižvelgiant į veiklą, įskaitant miško kirtimus, keliamas grėsmės saugomoms vertybėms, 2022 m. planuojama Seimui pateikti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir Miškų įstatymo pakeitimo projektus, kuriuose bus siūloma sugriežtinti pagrindinių miško kirtimų taikymą valstybiniuose parkuose atsižvelgiant į miško kirtimais keliamas grėsmės saugomoms rūšims ir natūralioms buveinėms, jų apsaugos ir tvarkymo poreikius.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras